

Sygn. akt I UK 79/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania J. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do emerytury górniczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 sierpnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**II zasądza od J. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Oddziału w Z. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z odwołania J. C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z. o prawo do emerytury górniczej – oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 14 sierpnia 2012 r., oddalającego – po ponownym rozpoznaniu sprawy – odwołanie ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 23 lipca 2010 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego (w całości) ubezpieczony zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano – z powołaniem przepisów art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. -, że: „skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ wydane orzeczenie rażąco narusza przepisy wskazane w *petitum*, pozbawiając jednocześnie skarżącego prawa do emerytury górniczej. Ponadto w ocenie skarżącego wyrok ten jest rażąco niesprawiedliwy choćby z tego powodu, że inni pracownicy wykonujący identyczną pracę w tym samym miejscu, jak skarżący mają prawo do emerytury górniczej. Skarżący wskazuje tytułem przykładu, iż w identycznym stanie faktycznym wyrokiem z dnia 30.01.2013 r. w sprawie III AUa 834/12 Sąd Apelacyjny w Katowicach uznał, że usuwanie usterek hydraulicznych, mechanicznych, elektrycznych, spycharek gąsienicowych, dźwigów bocznych, przesuwarek, ładowarek gąsienicowych pracujących w przodku jest inną pracą przodkową pozostającą w bezpośrednim związku z wydobywaniem węgla. Tym samym biorąc pod uwagę powyższe dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga również ingerencji Sądu Najwyższego, aby zapewnić jednolitość orzecznictwa”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o: odrzucenie skargi kasacyjnej oraz przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych; ewentualnie o: oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej powołała się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przepis art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. określający – jak to wyżej przedstawiono – trzy przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W zakresie przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. uzasadnienie wniosku nie zawiera – poza tylko powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. – żadnego uzasadnienia. W związku z tym należy stwierdzić, że nie jest wystarczającym dla wykazania istnienia w sprawie przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołanie tylko kodeksowej regulacji określającej te przyczyny.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawiera jedynie twierdzenia autorki skargi kasacyjnej będące próbą wykazania, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oceniając przedstawiony w tym zakresie wywód uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy stwierdza, że skarżący nie wykazał istnienia przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 – LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 – LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje.

O oczywistej zasadności rozpatrywanej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. na pewno nie przekonują twierdzenia autorki skargi, że „wydane orzeczenie rażąco narusza przepisy wskazane w *petitum*, pozbawiając jednocześnie skarżącego prawa do emerytury górniczej” czy, że zaskarżony skargą wyrok „jest rażąco niesprawiedliwy choćby z tego powodu, że inni pracownicy wykonujący identyczną pracę w tym samym miejscu, jak skarżący mają prawo do emerytury górniczej”. Razi ogólnikowość przedstawionych twierdzeń, a przede wszystkim brak powiązania ich z konkretnie wskazanymi przepisami prawa. Nie jest przy tym wystarczające odwołanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do przepisów wskazanych przez skarżącego w ramach podstaw skargi kasacyjnej określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie już w swoim orzecznictwie zwracał uwagę na to, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

O „oczywistej zasadności” rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przekonuje również powołanie się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach wydany w innej sprawie, który w ocenie skarżącego zawiera odmienne stanowisko w zakresie interpretacji pojęcia pracy górniczej niż wyrok Sądu Apelacyjnego wydany w sprawie skarżącego. Przede wszystkim brakuje przedstawienia w formie odpowiedniego wyводу – z uwzględnieniem stanu faktycznego danej sprawy – sprzeczności w wykładni konkretnie wskazanych przepisów prawa ubezpieczeń społecznych regulujących prawo do emerytury górniczej, które miałyby uzasadniać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Natomiast z ustaleń Sądu wynika, że skarżący pracował na terenie całej odkrywki i zwałowiska, a nie tylko pod maszynami podstawowymi; nie pracował więc w całym

spornym okresie na „przodku wydobywczym”. Brakuje podstaw do uznania oczywistości skargi kasacyjnej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt I); rozstrzygnięcie zawarte w pkt II niniejszego postanowienia ma swoją podstawę w art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 r. poz. 490).